

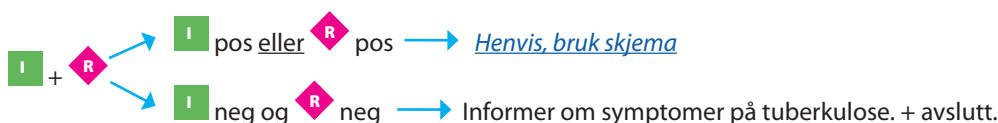
Rutineundersøkelse for tuberkulose før arbeid med pasienter og barn

Personer som i løpet av de siste tre årene har oppholdt seg sammenhengende i tre måneder i [land med høy forekomst](#) av tuberkulose eller har vært utsatt for tuberkulosesmitte, som skal jobbe eller hospitere i helse- og omsorgstjenesten, i lærerstillinger i grunnskolen eller i andre stillinger knyttet til barneomsorg (inkludert Au Pair), har plikt til tuberkuloseundersøkelse. [Mal for egenerklæring](#).

Det er arbeidsgivers plikt å tilse at lungerøntgen ikke viser smittsom lungetuberkulose før kontakt med barn eller pasienter. Lungerøntgen bør ikke være eldre enn 6 måneder ved tilsettelse. Unntak kan gjøres dersom personen er kjent IGRA-negativ fra tidligere og ikke har vært utsatt for ny smitte i mellomtiden. Svaret på IGRA behøver ikke forelegges arbeidsgiver, og behøver ikke å være klart ved tiltredelse. For at man skal konkludere med at IGRA er negativ, må den være tatt 8-10 uker etter siste smitteeksponering. Unntak kan også vurderes ved nylig gjennomgått forebyggende behandling dersom personen ikke har vært utsatt for ny smitte i mellomtiden.

IGRA-undersøkelse er unødvendig dersom det er usannsynlig at forebyggende behandling kan fullføres.

Gjelder fra 1. mars 2017
Oppdatert 4. mars 2022

I = IGRA (QFT eller T-spot) R = Rtg thorax

Hvis oppholdet i et høyforekomstland ligger lenger tilbake i tid enn tre år, er ny undersøkelse i hht §3-1b ikke påkrevet. Det kan likevel være aktuelt å tilby slik undersøkelse etter individuell vurdering. Dette kan for eksempel være aktuelt ved ansettelse i helsevesen eller barneomsorg, der arbeidstakeren kommer fra et høyforekomstland, har vært mer enn tre år i Norge, og resultater fra tidligere tuberkulosescreening ikke er kjent.

Mantoux etterfulgt av IGRA ved positivt resultat, er likestilt med kun IGRA i alle aldersgrupper.

Positivt røntgen skal følges av [sputumundersøkelse](#). Ved mistanke om lungetuberkulose - [henvis](#) straks.

Røntgen kan tas av [gravide](#). Tuberkuloseundersøkelse og reise til denne skal være uten egenandel for den som har plikt til undersøkelse.

Tolkning av IGRA resultater:

- Positiv (inkludert svakt positiv): Henvis.
- Gråsone: Ny prøve 3–6 uker. Hvis fortsatt gråsone: Henvis.
- Inkonklusiv: Ny prøve. Ved kjent immunsvekkelse, [rekvirer T-spot TB](#) fra Folkehelseinstituttet. Hvis fortsatt inkonklusiv: [Henvis](#).
- Negativt resultat: Avslutt. NB! Immunsvekkede personer og små barn kan ha falsk negativ IGRA. Ha lav terskel for å henvise.

Se egne flytskjema for [Smitteoppsporing](#) og [Rutineundersøkelse ved ankomst](#).

I tillegg til ankomstundersøkelsen, anbefales frivillig, [generell helseundersøkelse etter 3 måneder for asylsøkere, flyktninger og familiegjennforente](#), med tilbud om IGRA for de som har økt risiko for å utvikle tuberkulosesykdom.

For mer informasjon se [Folkehelseinstituttets tuberkulosesider](#), med samling av [pasientrettet informasjon](#), [verktøy for helsepersonell](#) og [Tuberkuloseveilederen for helsepersonell](#).